

Sygn. akt II AKa 511/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA – Dorota Radlińska (spr.)

Sędziowie: SO /del./ – Piotr Bojarczuk

SA – Anna Nowakowska

Protokolant: Klaudia Kulbicka

przy udziale Prokuratora Renaty Śpiewak

po rozpoznaniu w dniu 21.12.2022r.

sprawy J. C.

przeciwko Skarbowi Państwa

o zadośćuczynienie za krzywdę doznaną z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w dniu 12.02.2021r. w sprawie Prokuratury Rejonowej W. M. w W. sygn. akt 2 Ds. 284.2021.V.

na skutek apelacji wniesionej przez komendanta (...) W. II oraz prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26.10. 2021r.

sygn. akt XVIII Ko 86/21

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy,

II. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	<i>II AKa 511/21</i>
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 X 2021 r. sygn. akt XVIII Ko 86/21 .

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
			Nie dotyczy – Sąd II instancji nie przeprowadzał postępowania dowodowego		
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<p><u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u></p>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
1.	<p>Apelacja prokuratora zarzuty:</p> <p>- błędu w ustaleniach faktycznych.</p> <p>Apelacja pełn. Komendanta Rejonowego Policji W. II – zarzuty:</p> <p>1. obraży art. art. 7 kpk, art. 445§1 k.c., art. 558 kpk w zw. z art. 321§1 k.p.c.</p> <p>2. błędu w ustaleniach faktycznych.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Apelacja prokuratora.</p> <p>Podniesiony przez prokuratora zarzut nie był zasadny. W uzasadnieniu apelacji skarżący starał się wykazać, że zasądzona na</p>		

rzecz wnioskodawcy kwota tytułem zadośćuczynienia była za wysoka. Nie kwestionując dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń prokurator kwestionował rangę, jaką nadał Sąd meriti poszczególnym etapom analizowanego przebiegu zdarzenia w postaci zatrzymania wnioskodawcy. Lektura uzasadnienia skarżącego sprowadza się do konkluzji, że zasadniczo „nic wielkiego się nie stało”. Z takim stanowiskiem w żadnym razie nie zgodził się Sąd Apelacyjny. Tym samym w całości podzielił argumentację i w konsekwencji orzeczenie Sądu Okręgowego. Sąd I instancji w sposób absolutnie precyzyjny wskazał te wszystkie elementy, które miał na uwadze określając wysokość zadośćuczynienia przyznanego wnioskodawcy. I tak- słusznie wskazał Sąd Okręgowy, iż naruszone zostały takie dobra wnioskodawcy, jak – prawo do wolności oraz jego dobre imię. W żadnym razie nie sposób zgodzić się z wywodem skarżącego traktującym o ewentualnej hipotetycznej obawie ostarczyzmu sąsiedzkiego wobec wnioskodawcy /str.4 apelacji/. Nie o ostarczyzm bowiem hipotetyczny, czy też nie tutaj chodzi. Sam fakt doprowadzenia wnioskodawcy /osoby niezasadnie zatrzymanej/ do miejsca zatrzymania przez policjantów narusza jego dobre imię, tj. dobra, które korzysta z ochrony

prawnej na terenie RP. Nie ulega bowiem wątpliwości, że brak profesjonalizmu po stronie funkcjonariuszy Policji doprowadził do zdarzeń, które w ogóle nie powinny mieć miejsca. W tych okolicznościach po stronie Skarbu Państwa powstaje zobowiązanie wynikające z roszczenie zadośćuczynienia wnioskodawcy. Wysokość tego roszczenia ustalana jest przez sąd w oparciu o swobodną ocenę całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji dokonał, jak już wskazano wyżej bardzo precyzyjnej i rzetelnej oceny i w żadnym razie nie dopuścił się uchybienia w postaci błędu w ustaleniach faktycznych wbrew twierdzeniom skarżącego. Co więcej, Sąd Apelacyjny w całości też podzielił stanowisko Sąd I instancji, w którym - „Sąd pragnie też odnieść do wysokości proponowanego zadośćuczynienia przez Prokuratora, który uniósł o zasądzenie zadośćuczynienia w wysokości 500 zł. W ocenie Sądu taka kwota jest nie tylko całkowicie nieadekwatna i nie realizująca podstawowych funkcji zadośćuczynienia ale wręcz po prostu żenująca i spowodowała by paradoksalnie zwiększenie poczucia krzywdy u wnioskodawcy, a być może kolejne upokorzenie ze strony aparatu państwa polskiego. Nielegalne, niezasadne i nieprawidłowe zatrzymanie wnioskodawcy - młodego człowieka o nieposzlakowanej

opinii na okres ponad 7 godzin, zakucie w kajdanki jawi się jako skrajne naruszenie jego konstytucyjnych praw jako obywatela z którego to tytułu wnioskodawcy przysługuje spełniające wymogi ustawowe zadośćuczynienie.”

Apelacja pełn. Komendanta Rejonowego Policji W. II

Podobnie jak zarzuty sformułowane przez prokuratora także zarzuty podniesione przez pełnomocnika Komendanta Rejonowego Policji W. II uznać należało za niezasadne. Jednakże apelację w części odnoszącej do zasądzonego na rzecz wnioskodawcy zadośćuczynienia, tj. kwestionującej co do zasady uwzględnienie /nawet częściowe/ wniosku – uznać należało za niezasadną w stopniu oczywistym. Żadną miarą nie dało się podzielić argumentacji skarżącej w tym zakresie. Skarżąca bowiem starała się przekonać w uzasadnieniu apelacji, że pomimo stwierdzenia niezasadności, nielegalności i nieprawidłowości zatrzymania J. C., to jednak zatrzymanie to nie było niewątpliwie niesłuszne. Co więcej, skarżąca podnosiła, iż wnioskodawca nie doznał w związku z zatrzymaniem krzywdy, a zatem nie należało się jemu zadośćuczynienie. Zgodnie z definicją Słownika języka polskiego PWN krzywda to – „szkoda moralna, fizyczna lub materialna wyrządzona komuś niezasłużenie; też:

**nieszczęście lub obraza
dotykające kogoś niesłusznie”
Za zbędne uznać należy
czynienie pogłębionej
interpretacji wskazanej
powyżej instytucji, gdyż
jej definicja uzasadnia
stwierdzenie, że
wnioskodawcy przysługuje
roszczenie w postaci
zadośćuczynienia z racji
doznanej krzywdy. Sam fakt,
że funkcjonariusze Policji
zatrzymując wnioskodawcę
zachowywali się wobec niego
regulaminowo w żadnym
razie nie może uzasadniać
twierdzenia skarżącej, że J.
C. nie doznał krzywdy. Rzecz
bowiem w tym, że w ogóle nie
powinien zostać zatrzymany.**

**W części, w jakiej skarżąca
kwestionowała wysokość
zasądzonego na rzecz
wnioskodawcy
zadośćuczynienia
zastosowanie znajdują uwagi
i argumentacja wskazana
wyżej, tj. w części odnoszącej
się do apelacji prokuratora. Za
zbędne zatem uznać należało
ponowne ich przytaczanie.**

Odnośnie zarzutu wskazanego w punkcie 4 – skarżąca podnosiła, iż przepis art. 2§2 k.p.k. nie znajduje zastosowania w postępowaniu uregulowanego w rozdziale 58 k.p.k., gdyż przepis ten określa dyrektywę postępowania karnego, a postępowanie w trybie wymienionego rozdziału nie może być traktowane jako dalszy ciąg postępowania karnego i ma samodzielny charakter / str. 7 apelacji/. Sąd Apelacyjny nie podzielił powyższego rozumowania. W tym zakresie Sąd II instancji w pełni podzielił pogląd Sądu

Apelacyjnego w Warszawie / wyrok z dnia 23 czerwca 2014 r. II AKa 160/14/, zgodnie, z którym- „1. Odszkodowanie o którym mowa w rozdziale 558 KPK jest roszczeniem o charakterze cywilnym, które jednak dochodzone jest w trybie procesu karnego. Jakkolwiek zatem ma ono charakter kompensacyjny to jest instytucją prawa karnego i w związku z tym zasady zasądzenia tego odszkodowania określone w przepisach karnoprawnych zachowują szereg odrębności w stosunku do zasad jego dochodzenia na podstawie przepisów prawa cywilnego. 2. Tylko zupełny brak w KPK określonej instytucji występującej wyłącznie w procedurze cywilnej - uzasadnia sięganie do przepisów KPC.” W myśl tego stanowiska i wbrew twierdzeniom skarżącej przepis art.2 §2 k.p.k. jak najbardziej znajduje zastosowanie w przedmiotowym postępowaniu.

Wnioski

o zmianę

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Wobec uznania w całości zarzutów apelacyjnych za niezasadne- także wnioski uznać należało w całości za niezasadne .

4. **OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU**

1.	Nie wystąpiły.
Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności	
Nie dotyczy.	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
<u>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
<u>Wyrok w zaskarżonej części.</u>	
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
Wobec nie uwzględnienia apelacji.	
<u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiążle o powodach zmiany	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>			
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>			
1.1.	<table border="1"> <tr> <td>Nie dotyczy</td> <td># art. 439 k.p.k.</td> </tr> </table>	Nie dotyczy	# art. 439 k.p.k.
Nie dotyczy	# art. 439 k.p.k.		
Zwiążle o powodach uchylenia			
Nie dotyczy			

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
Nie dotyczy		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
Nie dotyczy		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
Nie dotyczy		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
Nie dotyczy		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
	Brak	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
--------------------------------	-------------------------

2. 2.	kosztami postępowania odwoławczego obciążono Skarb Państwa
-------	--

7. PODPIS
Dorota Radlińska Anna Nowakowska Piotr Bojarczuk

<u>1.3</u> Granice zaskarżenia			
Wpisać kolejny numer załącznika 1			
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Orzeczenie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26.10.2021 r., sygn. akt XVIII Ko 86/21		
<u>1.3.1</u> Kierunek i zakres zaskarżenia			
#na korzyść # na niekorzyść	#w całości		
#w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2</u> Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
<u>1.4. Wnioski</u>			
#	uchylenie	#	zmiana

<u>1.3 Granice zaskarżenia</u>			
Wpisać kolejny numer załącznika 2			
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik Komendanta Rejonowego Policji W. II		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Orzeczenie Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26.10.2021 r., sygn. akt XVIII Ko 86/21		
<u>1.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
#na korzyść #na niekorzyść	#w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2 Podniesione zarzuty</u>			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
<u>1.4. Wnioski</u>			
#	uchylenie	#	zmiana